



lk 2

**Ülikooli füüsikateadlased
aitasid ehitada Kihnu
lastele videosilla**



lk 2

**Oma alluva tööstressi
saab leevendada
ka tööandja**



lk 4

**Tagasiside eelmise numbri
arstiteaduskonna loole.
Loe ka: ajaleht.ut.ee**

Metsaülikool esitles kogumikku

Sigrid Söerunurk
sigrid.soerunurk@ut.ee

Kolmapäeval, 16. septembril esitlesid metsaülikooli korraldajad TÜ kunstimuuseumis oma uut kogumikku, mis koondab endas nimekate Eesti inimeste kolme aasta ettekandeid.

Raamatu esitlusel meenus metsaülikooli üks eestvedaja, Mare Taagepera ka seda, miks 40 aasta eest Toronto metsades metsaülikoolile üldse alus pandi – nimelt tunti muret eesti keele ja kultuuri kestmise pärast.

«Kui Eesti on südameasjaks, siis tekib ka tahtmine midagi Eesti heaks ära teha,» ütles Taagepera.

Eestit on metsaülikoolis oma südameasjaks võtnud terve hulk nimekaid haritlasi, kultuuri- ja riigitegelasi, kes on Eesti metsaülikoolis käinud kolmel aastal.

Kogumik nimega «Eesti jätkusuutlikkus ja lõimumine. Metsaülikool Eestis 2005–2007» hõlmab endas loenguid Jaak Kangilaskilt, Alar Jöksilt, Rein Taageperalt,

Marek Strandbergilt, Marju Lauristinilt, Tõnis Lukaselt, Birute Klaasilt jpt.

Taagepera rõhutas esitlusel metsas toimuvate loengute ja arutelude vaimsust. «Millegi pärast on väljas palju lahedam loenguid pidada ja kuulata,» märkis ta.

Ka Tartu Ülikooli õppeproktor Birute Klaas märkis metsaülikooli erilist vaimsust ja lisas, et formaalse ja mitteformaalse õppimise ühendamisega on metsaülikool täitnud õppetegevuses olulist tühimiku.

Klaas tänas metsaülikooli tegijaid ning kinnitas, et Tartu Ülikool kavatseb ettevõtmist kindlasti edaspidigi toetada.

Taagepera sõnutas on metsaülikooli omapäraks veel see, et oma ala ekspertidest loengupidajad jäävad metsa mitmeks päevaks ning saavad nii peale oma tarkuse jagamise osa ka teiste mõtetest.

«Tihti sunnivad uued teadmised ning arutelud oma seisukohti revideerima,» lisas Taagepera.



Mare Taagepera näitab kogumikus fotot, mis iseloomustab metsaülikooli arutelude õhkkonda. Tagaplaanil seisab Triin Käpp.

ANDRES TENNIS

Tavaliselt võtab viiepäevasest metsaülikooli programmist osa umbes 100 inimest. Peale selle toimub metsaülikool ka aeg-ajalt Rootsis. See on väliseestlastele oluline

võimalus kokku saada ja Eesti teemadel arutada.

Kogumiku koostas Marko Kass ja kirjastas Sirje Endre kirjastus. Endre sõnul oli tegemist ilmselt Eesti kirjasta-

mise rekordiga – 27 päevaga valmis käsikirjast raamat.

Fotogaleriid kogumiku esitlusest saab peagi vaadata aadressil foto.ut.ee/fotogalerii/2008.

Üliõpilasesinduse juht: «Tudeng! Tule ja ütle, mis saab Tartu Ülikoolist aastal 2015!»

Tartu Ülikool saab sellel aastal 376. aastaseks. Meie ülikooli ajalooline pärand on nii suur, et annab võimaluse paikneda vabalt teiste Euroopa ülikoolidega võrdselt juhtival positsioonil. Kuid ometigi ei ole me sinna veel jõudnud.

Ma ei kirjuta pikemalt minevikust, vaid olevikust ja tulevikust. Räägin sellest, milliste suundade vahel on Tartu Ülikoolil võimalik oma arengukava koostades valida. Head tudengid! Nüüd on ka teil võimalik valida, millises suunas võiks ülikool areneda.

Tartu Ülikool koostab enda arengukava, mis näeb ette meie ülikooli arengu aastani 2015. See ei ole ei lühike ega ka pikk aeg, aga tehes parimad valikud ja langetades õiged otsused, võime olla võrdväärsed partnerid teistele Euroopa juhtivatele ülikoolidele. (finaalmängu järel lõpeb ju kõik ära, pole hea võrdlus)

Kas soovime, et meie lapsed õpiksid veel paremas ülikoolis? Kas soovime, et Eesti riigi parim ülikool oleks veel parem? Kas soovime, et meie diplom maksaks tulevikus poole rohkem kui praegu?

Kui vastasid ühelegi nendest küsimustest jaatavalt, peaksid kindlasti tutvuma TÜ arengukava kavandiga ja ütleva, mida Sina sellest kõigest arvad. Arengukava kavandid saadetakse teile dekanaatidest.

Kas Tartu Ülikool peaks tulevikus olema rohkem massiülikool või eliitülikool?! Kui muuta ülikool massiivsemaks, saaksid näiteks meie lapsed siia paremini sisse.

Aga kas massiülikooli finantseerimiseks jätkub praeguse Eesti riigi finantsseisu juures raha? Võime öelda ka seda, et massiülikoolist saadud diplom ei ole enam nii väärtuslik kui



praegu.

Kui ülikoolis hakatakse õppima järjest rohkem inglise keeles, kas siis on üldse mõtet õpetada gümnaasiumides A-keelena saksa või prantsuse keelt? Kas oskame osaliselt inglise keeles toimuva õppe asemele pakkuda alternatiive?

On selge, et keeli tuleb osata ja ühes võõrkeeles peaks bakalaureuseõppe lõpetanu olema suuteline suhtlema nii igapäeva- kui ka erialakeeles. Või peaks ülikool olema otsast lõpuni emakeelne ja jääma selle traditsiooni kandjaks?

Tartu Ülikooli arengukava kavand on dokument, kus peavad selgesõnaliselt kirjas olema ka üliõpilaste mõtted ja visioon. Teistmoodi ei oleks see mõeldav.

Üliõpilasesindus kutsus tudengeid Tartu Ülikooli üliõpilaskonna koosolekule ülikooli arengukava teemadel kuulama ja kaasa rääkima. Koosolek toimub 1. oktoobril kell 18.00 Tartu Ülikooli peahoones nõukogu saalis. Võtke kursuse peale seltskond kokku ja tulge esindage üliõpilasi, Tartu Ülikooli ja kogu riiki. Õelge, milline peab olema Tartu Ülikooli tulevik!

Kindlasti osalege ka enda teaduskondade arengukava teemalistel aruteludel.

Pärast meid tulgu parem Tartu Ülikool, mitte veeuputus.

Gilber Kask

TÜ üliõpilasesinduse esimees



Finantsdirektor Taimo Saan TÜ ja SEBi vahelises jalgpallilahingus 2005. aastal.

OVE MAIDLA

Meeleolukas TÜ spordipäev

Marek Roostar
akadeemilise spordiklubi turundusjuht

3. oktoobril kell 12 on kõik sportlased Tartu Ülikooli tudengid ja töötajad oodatud Tartu Ülikooli spordihoonesse spordipäevale.

Spordipäeval saab sporti teha väga erineval viisil. Võistkonnaga saab osaleda näiteks lauatenise, korvpalli-, minijalgalli- või tennise-turniiril. Samuti saab individuaalselt proovida sõudeergomeetreid.

Saab osaleda kergejõustikuvõistlusel, mille aladeks on näiteks 60 m täpsusjooks või kombineeritud kaugushüpe. Professionaalse treeneri juhendamisel saab turnida ronimisseinal. Kõik soovijad saavad käia aeroobikatreeningutes ja jõusaalis. «Ühesõnaga – lõbus, kõigile jõukohane spordipäev,» ütles ürituse peakorraldaja akadeemilise spordi-

klubi spordijuht Alar Rikberg.

Spordipäeval ei ole ära unustatud ka ülikooli juhte, kes saavad omavahel mõõtu võtta juhtide mitmevõistluses. Suvel kogutud sportliku vormi tipp peaks kulmineeruma kontorigolfis, poksikinda vabavõttes, täpsusjooksus jne.

Spordipäeva lõpus toimub TÜ staadionil traditsiooniline jalgpallilahing Tartu Ülikooli ja SEB vahel. Viimaste aastate kaotust põhjendab ülikooli finantsdirektor ja jalgpallimeeskonna kapten Taimo Saan meeskonna kehva kokkumänguga. «Kaitseformatsioonid olid hea, kuid ründajad väsisid ära. Sel aastal läheme kindlasti võitma, mehed on tublisti trenni teinud ning meil on pankuritele varuks nii mõnigi üllatus.» Jalgpallilahing algab kell 17.

Spordipäev saab meeleoluka lõpu ööklubis, kus kell 22 antakse tublimatele üle auhinna. Lisainfo: www.tysk.ee.

Professor Toomas Haldma taas dekaan

Esmaspäeval, 15. septembril otsustas valimiskogu valida teiseks ametiajaks tagasi majandusteaduskonna dekaani prof Toomas Haldma.

Haldma sõnul vajab eelseisval ametiajal kindlasti tähelepanu doktorioppe edendamine, samuti teaduskonna ülikoolist väljapoole suunatud kuvandi loomine, pidades silmas vilistlasi, tulevase tudengeid ning ka ettevõtjaid.

Haldma oli ainuke dekaani kohale esitatud kandidaat ning tema poolt olid kõik 26 hääletusest osa võtnud valimiskogu liiget. Tema kandidatuuri ülesseadmiseks esitasid ühise ettepaneku prof Jüri Sepp, prof Raul Eamets ja prof Maaja Vadi.

Haldma lõpetas Tartu Riikliku Ülikooli 1981. aastal majandusküberneetika erialal cum laude. Majanduskandidaadi väitekirja kaitses ta 1987. aastal Moskva Lomonossovi Riiklikus Ülikoolis. 2003. aastast on Haldma Tartu Ülikooli majandusarvestuse professor.

Hea tudeng, Emajõe Ateenal ootab Sind oma perre!

100 000+Sina=Tartu

Sügisel toob tee Sind Tartusse *alma mater*isse, et vee-ta siin oma elu ilusaimad aastad. Tartust saab Su kodu ja ülikoolist sinu iseseisva elu algus.

Mulle Tartu linnapeana on oluline iga linnas viibiva kodaniku heaolu. Soovin arvestada linna juhtimisel ka Sinu heade mõtetega ja võimalusel aidata need ellu viia.

Anna endast mulle teada, et saaksin aidata Sul tunda end tartlaste pere liikmena. Hea tudeng! Kutsun Sind registreerima ennast Tartu elanikuks. Anname ühise panuse selle nimel, et Sul oleks Tartus hea elada ja õppida!

Lisainfot Tartu kodanikuks registreerimise kohta saab tööpäeviti telefonil 736 1140 ja veebis aadressil www.tartu.ee. Oma elukohaadressi saad kontrollida kodanikuportaali kaudu aadressil: http://www.eesti.ee.

Urmes Kruuse

Tartu linnapea



TALLINN, Viru keskus • TARTU, Tasku • Kõlasta meie uut kauplust TARTUS • Tasku ostukeskus

mango.com

MANGO

Noored kihnlased õpivad sellel õppeaastal füüsikat video vahendusel

Kadri Rannamäe
kadri.rannamae@ut.ee

Sel aastal käib Kihnu koolis osa õppetööst video vahendusel. Uuendusliku videosiila idee ja tehnilise lahenduse pakkusid välja Tartu Ülikool ja Eesti Füüsika Selts.

Kihnu 8. ja 9. klassi füüsikakunde ei kolinud Interneti nälja pärast, vaid TÜ Füüsika Instituudi õppedirektori Kaido Reivelti sõnul võeti asi ette südamevalu sunnil.

«Kuigi praegu on reaaltõrjete õpetajate vastuvõtnumbrid ülikoolis hakanud suurenema, on vahepealne auk siiski sügav,» osutas Reivelt muret tekitavale õpetajate puudusele Eesti koolides ning põhjusele, miks teadlased on pannud põhikooli õppetegevusele õla alla. Kihnu koolis ei ole erialakoolitusega füüsikaõpetajat olnud enam kui viis aastat.

Füüsikud alustasid Kihnu õpetajatööd tegelikult juba eelmisel õppeaastal, kui sõideti ise saarele tunde andma. Siis koondati kogu veerandi füüsikatunnid kahele pikale füüsikatäis päevale.

Kahtluste kiuste

Praegune korraldus on Kihnu kooli direktori Lea Jõgisuu sõnul samm edasi. Iganädalane koolitöö pole õpilastele sedavõrd väsitav ning tundide suurem hajutus võimaldab õpitul paremini kinnistuda.

Kogu tegevus näeb välja nagu tavaline tund, kus õpetaja on võimalik õpilasi ka küsitleda ning saada Skype'i va-



Videosild kindlustab, et ka Kihnu õpilaste seast võib tulevikus tulla füüsikaüliõpilasi.

PM/SCANPIX MIHKEL MARIPUU

hendusel reaajas vastuseid. Ainus, millest osalejad tunnis sõltuvad, on Internet ja elekter.

Selles, et videotunnid pole põhikoolis kõige parem õpetamisviis, on ühel meelel nii Jõgisuu kui ka Kihnu kooli uus füüsikaõpetaja, Tartu Reini-ku Gümnaasiumi õpetaja Enn Ööpik. «Inimest klassi ees ei asenda keegi,» kinnitasid mõlemad.

Ettevõtmisesse uskujaid oli Ööpiku sõnul alguses vähem, kui optimiste. Ometi andis Öö-

pik hea meelega nõusoleku uues projektis osaleda. «Kahtlusi on, aga proovima peab,» ütles ta ning lisas, et pealegi on see palju parem variant, kui tunnid ära jätta.

Kindlustunne

Ka Tiigrihüppe sihtasutus, kes toetab projekti Eesti Füüsikute Seltsi tegevuse kaudu ning kelle missioon on koolihariduse kvaliteedi parandamine info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rakendamisega, jääb vaoshoituks.

Tiigrihüppe projektijuhi Aiumur Liiva sõnul on videotund ainult üks viis, kuidas kasutada hariduses tehnilisi võimalusi ja paraku on see ka kõige kallim ning rohkete tehniliste probleemidega.

Liiva ei pea tõenäoliseks, et videoõpe võiks hakata põhikoolis väga laialt levima. See peaks tema sõnul jääma ikkagi vaid hädalahenduseks erakorraliste olukordade puhul nagu Ruhnu või Kihnu.

Füüsikute katset uurida välja, kas teoreetiliselt võimalik

kud asjad end koolikeskkonnas ka tegelikult õigustavad, peab ta siiski äärmiselt huvitavaks. Ning kui asi annab lootust, siis on Liiva sõnul kindlasti mõtet minna teemaga edasi.

Kihnu kooli direktor aga tunnistab, et ehkki järelusi teha on veel vara, võib juba praegu kindlalt öelda, et videosiila kaudu saab nii õppida kui ka õpetada. Samuti on ta õnnelik, et koolis on lõpuks füüsikaõpetaja, olgu või video vahendusel. «See annab meile kindlustunde.»

Kimbutav tööstress on vaenlane nii töötajate kui ka ülemuste jaoks

Merilyn Merisalu
merilyn.merisalu@ut.ee

Tööstress on mure, millega peavad rinda pistma kõik töökollektiivid, nii ka Tartu Ülikool oma rohkem kui 3000 töötaja ja 18 000 üliõpilasega.

TÜ töökeskkonna peaspetsialisti Tiina Linderi sõnul ei pea tööstressi temaatika panema mõtlema ainult tööandjat, ka töötajad ise peaksid püüdma seda ennetada. Näiteks võib tegeleda aktiivselt spordiga või olla palju loodus. «Tähtis on mõelda ka selle üle, kas töötaja ise oma iseloomu või suhtumisega töösse või töökaaslastesse ei ole iseenda või kolleegide stressi põhjustajaks,» toonitas Linder.

Ülikoolis on välja töötatud stressijuhend, mille eesmärk on pakkuda oma töötajatele leevendust (töö)stressi olemusele ja allikate kohta ning anda nii juhile kui ka töötajale suuniseid tööstressi ennetamise võimaluste ja sellega toimetuleku kohta.

Stressijuhend annab üksuse juhile võimaluse hinnata üldist, samuti saab töötaja hinnata oma individuaalset stressitaset.

Eraelu võib töömuresid suurendada

Stressijuhend on kõikidele ülikooli töötajatele elektroonselt kättesaadav TÜ siseveebis personalitöö töötervishoiu ja tööohutuse rubriigis. Samuti

on stressijuhend koostatud voliduna, mida töötaja saab küsida oma üksusest või personaliosakonnast. «Kuna ülikoolis töötab üha rohkem välisõppejõude, on koostamisel ka ingliskeelne stressijuhend,» kinnitas Linder.

Linderi sõnul on stressi ulatuse kohta ülikoolis raske midagi öelda, kuna seni ei ole siin stressiuuringuid korraldatud. Küll on psühholoogilisi ohutegureid, mis võivad tööstressi põhjustada, hinnatud mitme struktuuriüksuse riskianalüüsis.

«Töötajate tööstress võib-olla seotud halva töökorralduse, halbade töötingimuste või töökeskkonnaga, juhi ja töötajate vahelise koostöö mittetoimimise, kiireloomuliste ja tähtsusetu tööülesannete täitmise või muude põhjustega,» loetles Linder. Stress võib süveneda, kui sellele lisanduvad töötaja isiklikud probleemid.

Hea märk on, et paljudes ülikooli allüksustes tegeletakse vähemal või suuremal määral töötajate töökeskkonna ja töötingimuste parandamisega. Nii uuendatakse töökohti, muretsatakse töötajatele ergonoomilist mööblit, parandatakse valgustust jne.

Samuti on teaduskondi, kus töötajatele hüvitatakse taastusraviprotseduuride või tervisespordiga seotud kulusid. Heaks näiteks on majandusteaduskond, kus töötajad on suunatud töötervishoiuarsti juurde ning teaduskond mak-



Tudengite elu hoiab stressivabamana ülikooli peahoone nõustamiskeskus, kust saab nii õppekorraldusse kui ka karjääri võimalustesse puutuvat infot. Fotol saab üliõpilasnõustaja Anna-Liisa Peebo käest abistavat teavet kevadel ülikooli lõpetanud Kersti Teder, kes töötab nüüd TÜ farmaatsia instituudis spetsialistina.

MERILYN MERISALU

sab arsti määratud protseduurid ise kinni.

Ülikool toetab stressi peletamist

Majandusteaduskonna töökeskkonnavolinik Anne Kuigo ütles, et lisaks parandatud töötingimustele on ka puhkeruumi sisustus tervisesõbralikum. Teaduskond tasub ka töötajate korvpalliplatsi üüri ning teaterväljasõitude eest, mis aitab töökeskkonda mõnusamaks muuta.

«Töötervishoid on majandusteaduskonnas suunatud küll eeskätt töötajatele, kuid

kui magistrandid-doktorandid on tulnud sooviga mingit abi saada, siis on neile vastutulek struktuuriüksuse juhi otsustada, kes vaatab üle rahalised võimalused,» rääkis Kuigo.

«Parem töökeskkond ja -tingimused ning panustamine töötaja tervisesse on kindlasti üks võimalus ennetada ja vähendada tööstressi,» rõõmustas töökeskkonna peaspetsialist Tiina Linder. Tema sõnuti on tööstressi puhul oluline seda enda ja teiste puhul märgata, püüda leida lahendusi, vajaduse korral soovitada kolleegil pöörduda struk-

tuuriüksuse juhi poole.

Käesoleval aastal toimus stressiteemaline koolitus ülikooli töökeskkonnavolinikele, samuti on stressikoolitust korraldatud struktuuriüksuste juhtidele. Veel sel aastal on plaanis korraldada stressikoolitus sekretäridele ja õppekorralduse spetsialistidele. Selle kohta saab infot koolitusveebist <http://www.ut.ee/sisekoolitus>, samuti valmisid tänavu tööstressiteemaline juhendmaterjal (<http://www.ut.ee/stress>) ning voldik, mida saab küsida dekanadist või personaliosakonnast.

Vene emigrantide kriitika ja kirjandus

TÜ vene kirjanduse õppetool korraldab 26.–28. septembrini rahvusvahelise teaduskonverentsi «Kriitika ja kirjandusteadus 20. saj vene emigrantide kultuuris».

Konverentsil käsitletakse 20. saj vene pagulaskultuuri esindajate kriitilisi ja kirjandusteaduslikke töid, mis analüüsivad pagulaskirjanike endi loomingut, samas aga püüavad kõrvutada emigrantlikku kirjandust sellega ajas paralleelselt teostuva sovetliku kirjandustoodanguga.

Teadusüritus korraldatakse baasfinantseeritava teema «Vene kogukonna kultuur Eestis rahvusvahemuste ja rahvuskultuuri paradigmas 19.–20.saj algul» raames. Üritusel osalevad tuntud vene ja eesti kirjanduse uurijaid Leedust, Eestist, Venemaalt, Iisraelist ja Kanadast.

Konverents jätkab 1960. aastatel Tartu Ülikoolis alguse saanud 20. saj vene kirjanduse ajaloo ja teooriale pühendatud rahvusvaheliste teadusürituste traditsiooni, millele panid aluse akadeemik Juri Lotman ning läinud sajandi vene kirjanduse ajaloo ja poeetika üks silmapaistvamaid uurijaid professor Zara Mints.

Konverentsi korraldamist toetab Eesti Kultuurkapital.

E-õppe kursused õppejõududele

Tartu Ülikooli õppejõud, kes soovivad tutvuda e-õppe võimalustega õppetöö mitmekesisistamisel, on oodatud veebipõhisele kursusele «Sissejuhatus e-õppesse: e-õpe meil ja mujal», mis toimub 22. septembrist 9. novembrini.

Õpetamine e-õppe toel võimaldab muuta õppetööd mitmekesisemaks, anda õppijatele võimaluse õppida aktiivselt ka pärast auditoorse õppetööd, kasutada uusi tehnilisi võimalusi, nagu video-loeng, audioloeng ja virtuaalne rühmatöö.

Samuti õpetatakse, kuidas edastada elektroonilisi õpematerjale paroologia kaitsitud keskkonnas, korraldada süsteemset suhtlemist foorumi ja postkasti kaudu, muuta õppijad aktiivsemaks, kaasata kursusele õppijaid ka teistest koolidest ja omada täpset ülevaadet õppijate tegevustest.

Kõigil e-ülikooli konsortiumis kuuluvatel õppeasutustel on kursuse lõpetamise korral võimalus taotleda koolituskulude katmist 95 % ulatuses tänu ESF programmile PRIMUS.

1 AP mahuline sissejuhatus e-õppesse on veebipõhine kursus kahe videokonverentsi kogemusega. Kursus on mõeldud eelkõige õppejõududele, kes ei ole kasutanud oma õppetöö läbiviimisel e-õpet või kes soovivad end täiendada e-õppes, kuid osalema on oodatud ka teised huvilised.

Kursuse edukaks läbimiseks tuleb sooritada kodutöö, osaleda aktiivselt õpikeskkonna aruteludes ja olla kohal vähemalt ühel videoloengul.

Kursuse hind on 1000 krooni, lisainfot saab Marju Piirilt marju.pii@ut.ee. Registreerumine toimub e-ülikooli veebis: <http://www.e-uni.ee/index.php?main=163>

ÖNNITLEME

60

Andres Piirsoo, meditsiini-
lise rakubioloogia dotsent –
24. september

Hille-Liis Mägi, raamatuko-
gu tuletõrjevalvur – 25. sep-
tember

TAGASISIDE ARTIKLILE «ARSTITEADUSKOND ON
KIMPUS UMBKEELSETE TUDENGITEGA,
KES EI SAA ÕPPETÖÖST ARU» 12.09.08 UT-S.

Minu meelest peaksite te õnnelikud olema, et soomlased, venelased, rootslased ja teised «mitte-eestlased» õpivad eesti keelt, suhtlevad eesti tudengitega, neil on ühised huvid, ühised peod jne. Ei ole vaja propageerida seda, et Eestis võivad elada ainult eestlased. Võiks vaadata juba kaugemale tulevikku. Näiteks on paljud Euroopa maad. Nii et õppige. Selliseid artikleid on väga vale kirjutada, see näitab autori ebaprofessionaalsust.

Dzhamil

Siis tuleks arstiteaduskonna sisseastumiseksamite hulka panna ka välismaalastele eesti keele eksam ja lisada 1-2 semestril õppeainete hulka eesti keel.

Ivo

Mina näiteks ei usu, et paari inimese halb keeleoskus võib oluliselt õppetööd mõjutada. Küll mõjutab isegi väikeses praktikumiruumis see, kui õppejõu kõnest on raske aru saada, suu- rest auditooriumist rääkimata. Võib olla tuleks õppejõudude diktsiooni testima hakkama?

Ga

VALIK SISEKOOLITUSI TARTU ÜLIKOOLIS

Veel saab registreeruda 26. sept kl 9.30–17.00 toimuvale aja- juhtimise koolitusele. See on 8 tundi kestev programm selle ala tippkoolitajalt (Urmo Reinsalu), mis on saanud ülikoolis väga head tagasiside. Koolitust võiks soovitada oma üksuse töötajatele, kes on pideva ajasurve all ning tähtaegadega kimpus.

Järgmine koolitus (16. okt) on suunatud peamiselt (pea) spetsilistile ja keskendub konfliktide mõistmisele ja lahenda- misele.

Koolitaja ei vaja pikemat tutvustamist: prof Tõnu Lehtsaar.

Kolmas programm kannab pealkirja «Kultuurierinevused ja -kontaktid» (28. nov). See teooriat ja ülikooli igapäeva- elu näiteid haaravalt kombineeriv koolitus võiks olla väga hea valik kõigile, kelle töös on rahvusvaheline mõõde.

Jätkeb juhtimisseminaride sari keskastmejuhtidele (kolma- päeviti kl 9–12 Lossi 3 ruumis 112):

- 1.10 Suhtlemiskonflikti psühholoogia
 - 8.10 Suhtlemine probleemsete isiksustega
 - 12.11 Avatud teema (ettepanekud oodatud!)
 - 3.12 Kultuurierinevused ja -kontaktid
- Seminarid on kaasavad, ülikoolikesksed ja sisutihedad.

Täpsem info ja registreerumine: <http://www.ut.ee/sisekoo- litus>

Olete oodatud osalema ja soovitama sisekoolitusi oma mees- konnaliikmetele!

**TARTU ÜLIKOOL**



Tartu Ülikool mälestab ülikoolipere lahkunud liikmeid neljapäeval, 25. septembril 2008 kell 16 Raadi kalmistu keskväljakul.

Buss Raadile väljub peahoone eest kell 15.30.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

TARTU ÜLIKOOLI AJALEHT

<http://www.ajaleht.ut.ee>

Tellimise indeks 00892
Ilmub reedeti. Tiraaž 3000
Tartu, Lutsu 5 (III k)
Tel: 737 5680, 523 1751
E-post: ajaleht@ut.ee
Postiaadress:
Ülikooli 18, Tartu 50090

Vastutav väljaandja Illari Lään
Peatoimetaja Sigrid Söerunurk
Toimetajad Kadri Rannamäe,
Merilyn Merisalu
Keeletoimetaja Marika Kullamaa
Küljendaja Margus Nõmm
Veebihaldur Leane Morits
Trükk: Ecoprint



20.–30.augustini käis Tartu üliõpilassegakoor koos dirigent Valli Ilvikuga kontsertreisil Ukrainas. Koor kutsuti Krimmi Krasnodarka külla 145. aastapäevale pühendatud Eesti kultuuripäevadele. Sõites bussiga läbi Leedu, esineti ka Vilniuse evangeelses luteri kirikus taasiseseisvuspäeva kontsert-jumalateenistusel. Tartu üliõpilassegakoor esines Eesti kultuuripäevadel ka Ukraina parima oreliga Livadia orelisaalis Jalta V orelimuusika- päevade raames koos pianistide Anu Loonaga ja Aili Tammikuga ning organist Anneli Klausiga. Tagasiteel Ukrainast koju Eestisse tehti peatus ja ekskursioon Kiievis, pildil on segakoor Jaroslav Targa ees kuldsete väravate juures.

T. KNOLL

TÜ RAAMATUPOOD SOOVITAB:

Physics of the Environment

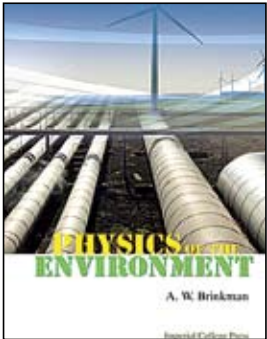
Andy W. Brinkman

Imperial College Press, august 2008

ISBN: 9781848161801

HIND: 620.00

TÜ üliõpilastele ja töötajatele kehtib soodustus 10%!



VÕÕRKEELSE KIRJANDUSE TELLIMINE!

www.ut.ee/raamatupood

Tartu Ülikooli ajaloo muuseum
Toomel Lossi 25

«AJA SISSE MINEK»

Esmakursuslanel!

Kas Sa tunnud oma ülikooli ja teaduskonna ajalugu?
Kas Sa tead oma eriala tunnustatud teadlasi?
Kas Sa aimad, milline oli minevikus üliõpilase elu-olu?

Kui tahad tunda end selles valdkonnas kindlamalt, tule muuseumi!
Õpid tundma oma eriala muuseumiekspositsiooni, fondiesemete ja teadja-inimese tutvustuse kaudu.

Ootame tudengeid:

Matemaatika ja matemaatiline statistika 22. septembril kell 16.15
Ajalugu 23. septembril kell 14.15
Klassiõpetaja eriala 24. septembril kell 11.00
Saksa keel ja kirjandus 24. septembril kell 12.00
Koolieelse lasteasutuse õpetaja eriala 25. septembril kell 12.00 ja 14.00

Oodatud on ka vanemate kursuste tudengid

Lisainfo: 737 5677

Taiji Chuan Yang stiil

Kuni septembri lõpuni on võimalik liituda 16. septembril alustanud treeningugrupiga traditsioonilise taiji yang stiili huvilistele. Treeningud sobivad erinevas vanuses inimestele.

Harjutused on lihtsad ja väga efektiivsed lõdvestuse ja hea enesetunde saavutamiseks ning stressist vabanemiseks.

Trennid toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti kell 19.00 Tartu Keslinna kooli saalis (II korrusel), Kroonuaia tn 7, Tartu.

NB! Sissepääs Kroonuaia tänava poolsest vanast peakuusest.

Juhendaja Raho Langsepp

Täpsem info ja registreerumine: raho@festivitas.ee
www.festivitas.ee
Tel. 5094612

TEATED

Tartu üliõpilasteater võtab vastu uusi näitlejaid. Katsed toimuvad esmaspäeval, 22. septembril kl 19 Pepleri 27 (Kotka keldri vastas olevas puumajas). Ette valmistada luuletus, laul, proosapala või vähemalt kaks kolmest. Lähem info: Kalev Kudu 5569 6846.

22.-24. septembril kl 19 mängib Noorte Teatritehas viimaseid kordi Merilyn Merisalu lavastust «Unenäovabrik». Toimub endise pärmivabriku hoovimajas (Pärna 1). Tunniajase etenduse pileti saab osta kohapealt 25 krooni eest.

25. septembril kl 11 toimub üli- kooli peahoones nõukogu saalis seminar «Eestlased ja eesti keel välismaal». Seminaril käsitletak- se väliseesti keelevariante, mitme- keelsust, keele säilitamist ja keele- vahetust, eestlaste emigratsiooni välismaal ja keelepoliitikat.

Tartu Ülikooli akadeemiline nais- koor ja dirigent Tiina Koch ootavad vastuvõtukatsetele kõlavahääl- seid naisi. Katsed toimuvad sep- tembri teisipäeval ja neljapäeva- del kl 18 ülikooli peahoone ruumis 232. Ette valmistada üks laul vabal valikul. Lisainfo: www.naiskoor.ee

Tartu üliõpilassegakoor võtab vastu uusi lauljaid kõikidesse häälühmadesse. Ettelaulmised toimuvad kolmapäeviti kl 20.30 (Pepleri 27). Lisainfo tel 507 8341 (Õie) ja veebiaadressil www.uliopi- lassegakoor.ee

Eesti Maaülikooli keskkonnakaitse üliõpilaste selts, Eesti metsanduse üliõpilaste selts ja Melliste laste- aed-alkgool korraldavad 29. sep- tembril tasuta õuesõppe semina- ri. See on mõeldud tulevastele ja praegustele õpetajatele-juhenda- jatele ning teistele huvilistele õues- õppealaste kogemuste saamiseks ja vahetamiseks. Buss Mellistesse väljub Tartust kell 11.15, tagasi Tartus 17.30. Registreerumine kuni 25. septembrini kys@emu.ee, lisainfo: www.kys.ee

KAITSMISED

NB! 26. septembril algab Jaanus Remmi doktoritöö kaitsmine Vanemuise 46-301 kl 13.15.

7. oktoobril kl 11 kaitseb Maiu Elken Ülikooli 17-305 teadus- magistritööd «Eestlaste valikud definitsiooni kasutamisel rootsi ni- misõnafrasides grammatilistes ja mittegrammatilistes konteksti- des». Juhendaja Anu Laanemets, MA. Oponentid Katrin Maandi, filol-knd ja Camilla Wide (Helsinki Ülikool).

TUNNUSTAMINE

TÜ väikese medali ja tänukirja pälvis matemaatika-informaatika- teaduskonna universaalalgebra professor Kalle Kaarli.

TÜ aumärgi ja tänukirjaga tunnus- tati majandusteaduskonna ettevõt- temajanduse instituudi majandus- arvestuse õppejõudu Priit Peetsi.

TÜ tänukirja pälvis loodus- ja tehnoloogiateaduskonna füüsika instituudi majandusgrupi juhata- ja Anne Rand ja haldusosakona arvestustalituse juhataja Erki Tamm.

TEATED

Tartu Ülikooli ajaloo- ja arheoloogia instituudi ning Akadeemilise Ajalooseltsi korraldusel algab ree- del, 19. septembril kl 10 Johannes Esto Ühingu majas (Näituse tn 3) rahvusvaheline ajalookonve- rents «Kommunikatsioon vara- uusaegses Läänemere ruumis». Ettekannetega, mis käsitlevad pos- tikorralduse ja maanteede arengut, reisiliiklust, valitsuskommunikat- siooni, tekkiva ajakirjanduse ning ajalookirjutuse kommunikatiivset mõju, esinevad ajaloolased Saksa- maalt, Taanist, Rootsist, Soomest, Venemaalt ja Eestist. Konverents jätkub laupäeval algusega kl 9.30. Konverentsi töökeeleks on saksa ja inglise keel. Ettekannete kava võib leida aadressilt: <http://ajalooselts.blogspot.com>

20. ja 21. septembril muutub Tähe tänava füüsikahoone Tähe pe- repäevade Täpe 2008 raames teaduslikuks lõbustusparkiks, kus kõigil korrustel ja peaaegu iga ukse taga saab midagi põnevat vaada- ta või ise teha. Näiteks saab näha teadusteatri, ehtsat NSVL-i luu- resatelliiti ja katsuda oma käega moodsaid elektriautosisid. Täpet kor- raldavad Tartu Ülikooli füüsika, ma- terjaliteaduse, keemia ja infotehno- loogia tudengid ning magistrandid. Päevakava ja täpsem info ürituse kohta aadressil www.fysika.ee

22. septembrist 2. oktoobrini toi- muvad TÜ staadioni harjutusväl- jakul Tartu kõrgkoolide tuden- gitevahelised MV jalgpallis. Kaheksaliikmelised võistkonnad, mille kaks liiget peavad olema tüt- rukud, saavad registreeruda kuni 20. septembrini kl 15. Reeglitega tutvuda ja registreeruda saab le- heküljel www.tudengijalka.com

23. septembril kl 12.15 toimub kur- suse «Eesti avalik haldus» raames külalisloeng, mille peab Pärnu maa- vanem Toomas Kivimägi. Loeng toimub aadressil Tiigi 78-236.

23. septembril kl 13 toimub TÜ pensionäride ühingu Vitae ruumes eluloo ringi koosolek.

Teisipäeval 23.sept. kl 14 Raekoja plats 12 saalis toimub Vitae liikme- te kohtumine Rein Lepikuga tee- mal «Kariibi mere saared».

Üliõpilasselts Liivika ootab akadeemiliselt organiseerumata mees- tudengeid külalisõhtutele 23. ja 25. septembril kl 19.15 aadressil Baeri 7. Lisainfo www.liivika.ee või 56 981845.

24. septembril kl 16.15 Lossi 3-406 Õpetatud Eesti Seltsi koos- olekul peab Reet Bender ettekan- de: Keeleteadlane Oskar Masing (1874-1947) ja «Baltisaksa sõna- raamat».

Kolmapäeval, 24. septembril kl 18 toimub TÜ Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringute keskuse VII aastaraamatu esitlus. Avatakse näitus võrokeelsete laste joonis- tustest, seto minasjutte jutustab Terje Lillmaa. Kõik huvilised on oodatud! Keskus asub Toomemäel vanas anatoomikumis (Lossi 38).

Pealehakkamist täis organiseeru- mata tudengineiu, korporatsioon India selle semestri viimane kü- lalisõhtu toimub 24. septembril kl 19 aadressil Tähtvere 4 (II korrus). Tule tutvuma imetabase korpo- ratsioonimaailmaga! Vaata lisa: www.indla.ee

Neljapäeval 25. septembril kl 16 avatakse ülikooli kunstimuuseumis kunstiteadlase ja -koguja Karl Edu- ard von Lipharti 200. sünniaasta- päevale pühendatud graafikanäi- tus «Karl Eduard von Liphart 200. Raadi kunstkikogu kuma.».

Septembris jätkub TÜ ajaloo muu- seumi populaarteaduslike teeõh- tute sari «Huvitavat teadusest ja elust». 25. septembril kl 17.15 on vaatluse all toote turundusel kasutatavad psühholoogilised võtted ja tarbija mõjutamine reklaamiga. Teemal «Tarbija psühholoogia kasutamine turunduses» kõneleb TÜ turunduse lektor Andres Kuusik.

26. septembril algusega kl 14 tä- histab Tartu Ülikooli psühholoogia instituut lastepsühholoogi Aino Lunge 80. sünniaastapäeva se- minari ja näitusega. Ülikooli raa- matukogu konverentsisaalis toi- muval seminaril peavad ettekande Inge Unt, Peeter Tulviste ja Anne Tiko. Sõna saavad Lunge õpila- sed. Järgneb näituse «Aino Lunge 80» avamine raamatukogu III kor- rusel Friedrich Puksoo galeriis.

Kuni 3. oktoobrini on kõik huvilised oodatud külastama Heljo Kaima ülevaatenäitust «Läbi kahe sa- jandi» Tartu Linnaraamatukogu Tammelinna haruraamatukogus aadressil Suur-Kaar 56. Ekspo- neeritud on kalligraafia, pastell, ak- varel, akrüül, õli ja siidimaalis kleit. Näitust saab külastada tööpäeva- del kl 9-20 ja laupäeval 10-16.